

TEKI ŹRÓDŁOWE

Obraz stanu wojennego
w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Teki źródłowe

Muzeum Historyczne w Lubinie

Obraz stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Prezentujemy Państwu teleksy, jakie wysyłano z Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Legnicy (KW PZPR) do Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (KC PZPR). Opieramy się na zachowanych materiałach zdeponowanych w Archiwum Państwowym we Wrocławiu, Oddział Legnica (AP Legnica). Numeracja wskazuje, iż nie wszystkie teleksy się zachowały. Aparat naukowy służy do dalszych prac poznawczych związanych z życiem codziennym w Zagłębiu Miedziowym, a także ma za zadanie ułatwić odbiór dokumentu.

1982, czerwiec 8
Teleks nr 271

AP Legnica, KW PZPR, sygn. 752
maszynopis

Tow. Ryszard Łukasiewicz

W odpowiedzi na Wasz telex Nr 890 z dnia 2.06.82 w sprawie podjętych inicjatyw wobec negatywnych wystąpień i zachowań kleru w okresie miesiąca kwietnia – maja 1982 r. informuję:

W związku z kolejną falą negatywnych i wrogich wystąpień z okresu miesiąca kwietnia–maja br. ze strony miejscowego kleru, władze województwa legnickiego podjęły decyzję przeprowadzenia indywidualnych rozmów z tymi administratorami parafii, na terenie których przez nich osobiście lub ich wikarych fakty te miały miejsce. W rozmowach z wytypowanymi administratorami parafii, które odbywały się w siedzibach terenowych organów administracji państwowej udział wzięli: Prezydent lub Naczelnik, Komisarz Wojskowy, dyrektor Wydziału do Spraw Wyznań. Każdorazowo z odbytej rozmowy sporządzona została stosowna notatka służbowa, z którą zapoznano rozmówców przed ich podpisaniem.

Treścią rozmów ostrzegawczych z administratorami parafii m.in. były:

- 1) ks. Władysław Józków – administrator parafii pw. Trójcy w Legnicy niezależnie od negatywnych wystąpień duchownych w dniu 1.05.br. wznosił modły w intencji internowanych i rzekomo niesłusznie skazanych oraz za „udręczoną ojczyznę”. Wikary tej parafii ksiądz Jacyszyn w dniu 1.05.br. modlił się w intencji internowanych, pomordowanych robotników oraz tych, którzy obecnie wyszli z więzień. W kościele wystawiona została skarbonka z napisem: „Ofiara dla biednych rodzin internowanych”.
- 2) ks. prałat Tadeusz Kisiński – administrator parafii pw. św. Jacka w Legnicy (dziekan) – wnoszenie w czasie nabożeństw modłów za internowanych i rzekomo niesłusznie aresztowanych i skazanych, natomiast wikary tej parafii ks. Trojan w dniu 3.05.br. w czasie kazania stwierdził: „Nasi sąsiedzi, nasi bracia wysyłali naszych najlepszych synów na Sybir, niszczyli w Katyniu”. Ponadto dowodził, że projektowana zmiana układu komunikacyjnego w Częstochowie miała na celu zakratowanie obrazu MBCz i rzekomego zlikwidowania pielgrzymek na Jasną Górę. W kościele wystawiona została skarbonka z napisem: „ofiara dla biednych rodzin internowanych”.
- 3) Ks. dr. Jan Skiba – administrator parafii w Przemkowie – wyraził zgodę na odprawienie mszy w kościele parafialnym w dniu 1 maja 1982 r. o godz. 10⁰⁰ tj. w tym czasie, kiedy zaprogramowano w Przemkowie pochod 1-Majowy, w związku z tym zachodziła potrzeba interwencji władz państwowych o przesunięcie terminu nabożeństwa. Podczas nabożeństwa w dniu 1.05.1982 r. poinformował wiernych, iż „był zmuszony zmienić termin nabożeństwa, bowiem władze państwowe mogłyby uznać, że uroczystość

kościelna podczas pochodu pierwszomajowego jest prowokacją”. Ponadto podczas kazania jako wzory do naśladowania dla dzieci wymienił obecnego papieża Jana Pawła II, O. Maksymiliana Kolbe oraz Lecha Wałęsę i NSZZ „Solidarność”. Wznoszone były też modły w intencji „bohaterów, którzy zginęli w tajgach Syberii, więzionych robotników oraz Ojczyzny, której wolno wyrażać swoje myśli”.

- 4) Ks. Kazimierz Nawrotek – administrator parafii w Polkowicach – na okoliczność artykułu pt. „Relacja księdza z kopalni Polkowice” zamieszczonego w tygodniku „Wiadomości Polskie” z dnia 17.04.82 r. wydawanym w Australii. O wynikach prowadzonej rozmowy powiadomiono Urząd do Spraw Wyznań, który pismem z dnia 12.05 1982 r. L.Dz. Z-8005 /Og/M/82 przekazał powyższy artykuł prasowy tutejszemu Wydziałowi do Spraw Wyznań do wykorzystania.
- 5) Ks. prałat Zbigniew Kutzan – administrator parafii pw. św. Mikołaja w Głogowie w związku z niewłaściwą postawą wikarego ks. Olgierda Banasia, który na lekcji religii nakazał młodzieży, która będzie uczestniczyć w pochodzie 1-Majowym iść ubranym na czarno z przypiętymi do marynarek wizerunkami Matki Boskiej.

Przekazując powyższe należy stwierdzić, iż od czasu przeprowadzonych rozmów nie stwierdzono wrogich wystąpień poza wnoszonymi modłami za internowanych i rzekomo niesłusznie skazanych – w parafii pw. św. Trójcy w Legnicy.

Sekretarz KW PZPR
Zbigniew Korpaczewski

Muzeum Historyczne w Lubinie

Seria wydawnicza:
Teki Źródłowe Muzeum Historycznego w Lubinie

Tom IV
Obraz stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Wstęp, wybór i opracowanie
Marek Zawadka

Opracowanie graficzne
Jacek Świerad

Skład i łamanie
Joanna Wagner-Głowińska, Wydawnictwo GAJT 1991 s.c.

Publikacja w ramach projektu: *40. rocznica stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym 1981–1983*, pod redakcją Marka Zawadki

© Copyright by Muzeum Historyczne w Lubinie
Lubin 2021–2023